

ประกาศคณะกรรมการประเมินบุคคลฯ
เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ระดับชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนันทบุรี

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ได้กำหนดให้
อ.ก.พ. กรม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ที่ไม่ใช่ตำแหน่งระดับควบ ตำแหน่งว่างทุกกรณี และตำแหน่งที่ผู้ครองตำแหน่งอยู่เดิมจะต้องพ้นจากราชการไป
กรณีเกษียณอายุ และลาออกจากราชการ ซึ่ง อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินบุคคล ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๘.๑๐/ว ๖๕๐๕
ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ โดยมอบให้คณะกรรมการประเมินบุคคล ที่ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุขแต่งตั้ง เป็นผู้พิจารณาประเมินบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนด นั้น

คณะกรรมการประเมินบุคคลฯ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๘
มีมติให้ข้าราชการผู้ผ่านการประเมินบุคคลส่งผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ระดับชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนันทบุรี จำนวน ๑ ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งที่ผ่านการประเมินฯ	ส่วนราชการ
๑.	นางสาวอรนุช รัตนศึกษา	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ (ด้านเภสัชสาธารณสุข)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนันทบุรี กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

รายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ผู้ผ่านการประเมินบุคคล จัดส่งผลงานประเมินตามจำนวนและเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการประเมินผลงานกำหนด ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศ ผู้ผ่านการประเมินบุคคล
หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ผ่านการประเมินบุคคลยังไม่ส่งผลงานจะต้องขอรับการประเมินบุคคลใหม่
อนึ่ง หากมีผู้ใดจะทักท้วงให้ทักท้วงได้ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(ลงชื่อ)

(นายปริพนธ์ จุลเจิม)

ตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนันทบุรี
ประธานกรรมการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนันทบุรี

บัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศคณะกรรมการประเมินบุคคล
เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ระดับชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ส่วนราชการ/ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่ง เลขที่	ส่วนราชการ/ตำแหน่ง ที่ผ่านการประเมินบุคคล	ตำแหน่ง เลขที่	หมายเหตุ
๑	นางสาวอรนุช รัตนศึกษา	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและ การแพทย์ทางเลือก		สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและ การแพทย์ทางเลือก		
		เภสัชกรชำนาญการ ด้านเภสัชสาธารณสุข	๕๖๒๑	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ ด้านเภสัชสาธารณสุข	๕๖๒๑	เลื่อน ระดับ
	ชื่อผลงานส่งประเมิน	“การพัฒนาแนวทางส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดนนทบุรี ปี ๒๕๖๖”				๑๐๐ %
	ชื่อแนวคิดในการพัฒนางาน	“การพัฒนางานแพทย์แผนไทยในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดนนทบุรี ตามนโยบายส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร ของกระทรวงสาธารณสุข”				
	รายละเอียดเค้าโครงผลงาน	“แนบท้ายประกาศ”				

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (ต้องเกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง)

๑. เรื่อง การพัฒนาแนวทางส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดนนทบุรี ปี ๒๕๖๖
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ - มีนาคม ๒๕๖๗
๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญทางเภสัชกรรม ในการพัฒนาและส่งเสริม บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนให้เกิดการใช้อยาสุมุนไพรและตำรับยาแผน ไทยอย่างผสมผสาน ระหว่างการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนปัจจุบัน ในหน่วยบริการสาธารณสุข ภาครัฐ ทั้งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางและหรือรูปแบบการพัฒนาการส่งเสริมให้เกิดการใช้อยาสุมุนไพร โดยให้ บุคลากรทางการแพทย์ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือบุคลากรผู้สั่งใช้อยาสุมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐของ จังหวัดนนทบุรี มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการดำเนินงาน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การศึกษาสถานการณ์และผลการดำเนินงานด้านการใช้อยาสุมุนไพร การวิจัยรวบรวมข้อมูล จาก ฐานข้อมูลและสอบถามความคิดเห็นจากบุคลากรทางการแพทย์

ระยะที่ ๒ พัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร

ระยะที่ ๓ ดำเนินงานและประเมินผล การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร ในหน่วย บริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดนนทบุรี

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคเกี่ยวกับการสั่งใช้อยา สุมุนไพร เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันของสหวิชาชีพในการส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร และเพื่อพัฒนา แนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร เพื่อสนับสนุนให้มีการใช้อยาสุมุนไพรอย่างยั่งยืน อันจะ นำไปสู่เป้าหมายคือเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการใช้อยาสุมุนไพรอย่างเป็นรูปธรรมในจังหวัดนนทบุรีต่อไป

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

มีการศึกษาหาแนวทางส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร จากหน่วยบริการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด นนทบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี และเทศบาลนครนนทบุรี บุคลากร รวม ๒๖๐ คน ส่วนใหญ่มีความ คิดเห็นว่าปัจจัยที่สนับสนุนให้มีการสั่งใช้อยาสุมุนไพร ๓ อันดับแรก ได้แก่ การสั่งใช้ตามนโยบาย ร้อยละ ๔.๕๙ การได้รับสนับสนุนยามาโดยไม่ต้องจัดซื้อร้อยละ ๓.๘๒ และผู้ป่วยขอหรือเรียกหา ร้อยละ ๓.๓๕ ส่วนปัจจัยที่ เป็นอุปสรรคต่อการสั่งใช้อยาสุมุนไพร ๓ อันดับแรก ได้แก่ ผู้สั่งใช้คิดว่าตนเองไม่มีความรู้ในการใช้ หรือไม่ทราบ แนวทางการใช้ยาที่มีประสิทธิผลและปลอดภัย ร้อยละ ๔.๒๓ หน่วยงานไม่มีกระบวนการรูปแบบแนวทางที่ชัดเจนในทางปฏิบัติ เพื่อส่งเสริม การใช้อยาสุมุนไพร ร้อยละ ๓.๘๒ และ ไม่มียาสมุนไพรรายการที่ออกฤทธิ์ตรงตาม ความต้องการ ร้อยละ ๓.๒๕ นำมาสร้างเป็นแนวทางส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขของ รัฐ จังหวัดนนทบุรี ซึ่งสามารถดำเนินการได้ง่าย รวม ๓ แนวทางหลัก ดังนี้ แนวทางที่ ๑ ผู้บริหารมอบนโยบาย ส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขอย่างชัดเจน แนวทางที่ ๒ อบรมความรู้การใช้อยาสุมุนไพร แก่บุคลากรในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐ แนวทางที่ ๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้อยาสุมุนไพร แก่ บุคลากรสาธารณสุข และประชาชนทั่วไป เพื่อให้เกิดความรู้จัก เชื่อมั่น ชอบ และใช้ ยาสมุนไพร ในการดูแลสุขภาพตนเองและบุคคลใกล้ชิด

ผลการดำเนินงานพบว่า การสั่งใช้อยาสุมุนไพรเพิ่มขึ้น จาก ก่อนดำเนินการ ร้อยละ ๐.๙๔ ใน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เป็นร้อยละ ๑.๐๒ และ ๑.๐๕ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗ ตามลำดับ ยาสมุนไพรที่มีจำนวนครั้งการใช้มากที่สุด ๕ อันดับแรก ประกอบด้วย ยาฟ้าทะลายโจรแคปซูล ยาประสมมะแว้ง ยามะขามแขกแคปซูล ยาอมมะแว้ง และยาแก้ไอมะขามป้อม และครีมไพล จัดเป็นยาที่ใช้ในกลุ่มอาการทางเดินหายใจ ทางเดินอาหาร และระบบกล้ามเนื้อ ส่วนใหญ่เป็นยาที่มีการสนับสนุนจากเขตสุขภาพที่ ๔ และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากในแนวทางการประกาศนโยบายอย่างชัดเจนของผู้บริหาร คือนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ที่ให้มีการสั่งใช้ยาสมุนไพรโดยไม่ต้องคำนึงถึงราคาที่สูง พึงพอใจที่มีการสนับสนุนยาสมุนไพรจากเขตสุขภาพที่ ๔ และจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พึงพอใจค่อนข้างน้อย ต่อแนวทางการอบรมความรู้การใช้ยาสมุนไพรแบบออนไลน์ บุคลากรและประชาชนทั่วไป พึงพอใจมากที่สุดต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพร ได้แก่ การจัดกิจกรรมวันภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เนื่องจากได้รับความรู้เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย ได้ทดลองรับบริการการแพทย์แผนไทยซึ่งช่วยแก้อาการเจ็บป่วยเบื้องต้นได้ดี ได้ข้อมูลการรับประทานอาหารเป็นยา ได้รับต้นกล้าสมุนไพรไปปลูกในครัวเรือน ทำให้ขึ้นชอบสมุนไพร เกิดแนวคิดการใช้สมุนไพรดูแลสุขภาพในชีวิตประจำวัน สรุปผลการศึกษาพบว่า แนวทางส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดนนทบุรี ที่ได้ผลดีได้แก่ ผู้บริหารมอบนโยบายส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขอย่างชัดเจน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพร แก่บุคลากรสาธารณสุข และประชาชนทั่วไป ซึ่งจะทำให้เกิดการสั่งใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ภายใต้บริบทที่หน่วยบริการจะต้องมียาสมุนไพรสำหรับให้บริการได้อย่างเพียงพอและสอดคล้องกับผู้รับบริการด้วย

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

การพัฒนาแนวทางส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดนนทบุรี สามารถนำไปใช้ในหน่วยบริการภาครัฐทุกระดับ และทุกสังกัด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๗ มีการผลักดันให้เขตสุขภาพที่ ๔ มีการสนับสนุนยาสมุนไพรให้หน่วยบริการภายในเขตสุขภาพ โดยสนับสนุนงบประมาณให้โรงพยาบาลที่เป็นสถานที่ผลิตยาสมุนไพร GMP เพื่อผลิตยาสนับสนุนให้แก่หน่วยบริการ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรีได้กระจายยาสมุนไพรให้แก่หน่วยบริการทุกระดับอย่างทั่วถึง ผู้บริหารระดับสูงคือท่านนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนนทบุรีได้มอบนโยบายอย่างชัดเจน ในการประชุมคณะกรรมการวางแผนและประเมินผลงานสาธารณสุขระดับจังหวัด และในการนิเทศติดตามงานระดับอำเภอทุกอำเภอ ให้มีการใช้ยาสมุนไพรทดแทนยาแผนปัจจุบัน เนื่องจากเป็นการพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาของไทย และสนับสนุนผลผลิตภายในประเทศ และได้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติแก่บุคลากรผู้มีหน้าที่สั่งจ่ายยาสมุนไพรในภาพรวมของเขตสุขภาพที่ ๔ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการสั่งใช้ยามากขึ้น ทั้งนี้ หน่วยบริการในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็อาจนำแนวทางนี้ไปใช้ได้ตามความต้องการด้วย ส่วนแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพร ได้จัดกิจกรรมวันภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี มีการแจกยาสมุนไพรเป็นของขวัญปีใหม่ ทำให้เป็นที่ชื่นชอบของผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างมาก สามารถขยายผลไปจัดกิจกรรมในระดับจังหวัดอื่นๆ เช่น การประชุมหัวหน้าส่วนราชการ หรือนิทรรศการต่างๆ เพื่อเพิ่มความนิยมใช้ยาสมุนไพรในกลุ่มประชาชนทั่วไปได้เป็นอย่างดี

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

เนื่องจากหน่วยบริการมีหลายระดับ หลายสังกัด จึงต้องมีการประสานบูรณาการแบบไร้รอยต่อระหว่างหน่วยบริการในสังกัดต่างๆ เพื่อดำเนินการในทุกขั้นตอน การจัดกิจกรรมต่างๆ ต้องอาศัยการประสานงานทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในทุกๆ ด้าน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การบริหารระบบยามีทั้งระบบ CUP และการบริหารจัดการโดยต้นสังกัดเอง ทำให้ลักษณะการบริหารจัดการยามีความหลากหลาย ปัจจัยสนับสนุนและปัญหาอุปสรรคมีหลายรูปแบบ ทำให้การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการใช้ยาต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะระบบบริหารจัดการยาด้วย

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ในช่วงเวลาที่ดำเนินการศึกษา มีการทยอยถ่ายโอนหน่วยบริการ จากสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี ไปอยู่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระยะ การประสานงานข้ามสังกัดต้องใช้เวลามากและต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อนำเรียนผู้บริหารทราบและพิจารณาอนุมัติในทุกขั้นตอน มีบุคลากรลาออก เกษียณอายุราชการ และเข้าทำงานใหม่ หมุนเวียนกันตลอด ทำให้ผู้เข้าร่วมในการศึกษาบางรายออกจากการศึกษาไป และการนำแนวทางไปใช้มีข้อจำกัดในเรื่องระบบยาและนโยบายของผู้บริหารแต่ละสังกัดด้วย

๙. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการนำแนวทางส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดนนทบุรี มาใช้อย่างต่อเนื่องในแต่ละปีงบประมาณ โดยอาจปรับเปลี่ยนแนวทางไปตามบริบทในแต่ละช่วงเวลา ควรทำการศึกษาซ้ำหากมีปัจจัยภายในหรือภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น นโยบายกระทรวงสาธารณสุข นโยบายหน่วยบริการสังกัดอื่นๆ และอาจทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาด้านยาสมุนไพรอื่นๆ ต่อไป เมื่อมีผลการสั่งใช้ยาสมุนไพรอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการแล้ว

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

เผยแพร่ทางวารสารองค์การเภสัชกรรม

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- ๑)-.....สัดส่วนของผลงาน.....
๒)-.....สัดส่วนของผลงาน.....
๓)-.....สัดส่วนของผลงาน.....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

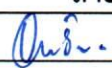
(นางสาวอรนุช รัตนศึกษา)

(ตำแหน่ง) เกษีกรชำนาญการ

(วันที่) ๒๔ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางสาวอรนุช รัตนศึกษา	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(.....(นางลัดดาวัลย์ ธนคอนกุล).....)

(ตำแหน่ง) นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

(วันที่) ๒๔ เม.ย. ๒๕๖๘

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)
(..... (นายปริพนธ์ จุลเจิม))
(ตำแหน่ง) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
(วันที่) 11/1 ส.ย. 2568
ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

ผลงานลำดับที่ ๒ และผลงานลำดับที่ ๓ (ถ้ามี) ให้ดำเนินการเหมือนผลงานลำดับที่ ๑
โดยให้สรุปผลการปฏิบัติงานเป็นเรื่องๆ ไป

หมายเหตุ : คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชา
ที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่ง
ระดับได้

**แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การพัฒนางานแพทย์แผนไทยในหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดนนทบุรี ตามนโยบายส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร ของกระทรวงสาธารณสุข

๒. หลักการและเหตุผล

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบาย ๗ ข้อ ในข้อที่ ๖ คือการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub ให้มีการสร้างความเชื่อมั่นในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สนับสนุนการยกระดับภูมิปัญญาไทยให้มีคุณภาพระดับสากล ส่งเสริมการใช้การแพทย์แผนไทย สมุนไพรเพื่อการแพทย์ในระบบบริการ เพิ่มโอกาสการเติบโตของธุรกิจการแพทย์และสุขภาพ ส่งเสริมการต่อยอดงานวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยีสุขภาพ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ได้มอบนโยบาย “เจ็บป่วยคราใด คิดถึงยาไทย ก่อนไปหาหมอ” มีเป้าหมายส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร และส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพรทดแทนยาแผนตะวันตก เพื่อเพิ่มการส่งจ่ายในระบบบริการสาธารณสุขให้บรรลุมูลค่าเป้าหมาย ๑,๐๐๐ และ ๓,๐๐๐ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ และ ๒๕๖๙ ตามลำดับ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงได้กำหนดกลยุทธ์ ๓ สร้าง คือสร้างความร่วมมือ สร้างความเชื่อมั่น สร้างมาตรฐานและยกระดับ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรแบบครบวงจร ใช้อยาสุมุนไพรในกลุ่มอาการที่พบบ่อย และสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับ และกำหนด ๓ กลยุทธ์การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย ได้แก่ กลยุทธ์การเบิกจ่ายจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มีการประกาศเพิ่มรายการยาใน Fee Schedule กลยุทธ์การจัดระบบบริการ เพิ่มการเข้าถึงระบบบริการ คัดเลือก ๑๐ กลุ่มโรค และสมุนไพรที่ใช้บ่อยในกลุ่มโรคเหล่านั้น เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้เพิ่มขึ้นในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐ และกลยุทธ์การสร้างความรู้ทางสุขภาพ เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์มีคู่มือ/แนวเวชปฏิบัติ/การฝึกอบรม ประชาชนได้รับสื่อประชาสัมพันธ์ และมีงานวิจัยในโรคทั่วไปและโรคที่ซับซ้อน โดยได้กำหนดตัวชี้วัดการตรวจราชการและนิเทศงาน ได้แก่ ร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยโรค Common Diseases and Symptoms มีการส่งจ่ายยาสมุนไพรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ร้อยละ ๑๐ และได้ร่วมกับ สปสช. คัดเลือกยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ๓๒ กลุ่ม ๔๗ รายการ เพื่อใช้ในโรคที่พบบ่อย (Common Diseases) ประกาศปรับเปลี่ยนการเบิกจ่ายชดเชยบริการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ๓ กลุ่ม ในวงเงิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การประกาศปรับเปลี่ยนการจ่ายชดเชยค่าบริการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ของ สปสช.มีรายละเอียดที่ซับซ้อน บุคลากรของหน่วยบริการและหน่วยบริหารที่กำกับดูแลต้องศึกษาข้อมูลจำนวนมาก และต้องมีการดำเนินการหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้รับเงินชดเชยอย่างเหมาะสม เช่น รายการยา ๓๒ กลุ่ม ๔๗ รายการ ใน ๑๐ กลุ่มโรคที่พบบ่อย รายละเอียดความแรง ขนาดบรรจุ ปริมาณขั้นต่ำ/ขั้นสูง Course การรักษา อัตราจ่ายรอบการเบิกจ่าย Drug catalog รหัส TMTID/TTMTID การบันทึกข้อมูลและประมวลผลผ่านระบบ E-Claim รายละเอียดหน่วยบริการต้องทำความเข้าใจ

จากการสำรวจปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งใช้อยาสุมุนไพร พบว่าผู้ส่งยาของหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐคิดว่าตนเองไม่มีความรู้ในการใช้ หรือไม่ทราบแนวทางการใช้ยาที่มีประสิทธิผลและปลอดภัย และหน่วยงานไม่มีกระบวนการรูปแบบแนวทางที่ชัดเจนในทางปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการใช้อยาสุมุนไพร ดังนั้น

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยบริหารที่มีหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนหน่วยบริการ จึงควรมีกระบวนการที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร โดยจัดทีมพี่เลี้ยงลงเยี่ยมประเมินระบบการส่งจ่ายยาสมุนไพรของหน่วยบริการ ให้คำแนะนำการดำเนินงานบริการและการส่งข้อมูลเพื่อเบิกชดเชยอย่างครบถ้วนถูกต้อง และให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบข้อมูลการรับเงินชดเชยของหน่วยบริการได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ควรมีการจัดทำสื่อหรือคู่มือการส่งจ่ายยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ๓๒ กลุ่ม ๔๗ รายการ ใน ๑๐ Common Diseases and Symptoms สำหรับผู้ส่งจ่ายยาในหน่วยบริการ เพื่อให้สามารถส่งจ่ายยาได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยด้วย

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยบริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยบริการสามารถส่งจ่ายยาสมุนไพรได้อย่างมั่นใจ ลดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการส่งจ่ายยา ทำให้หน่วยบริการสามารถดำเนินงานการแพทย์แผนไทยเพื่อตอบสนองนโยบายส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร “เจ็บป่วยคราใด คิดถึงยาไทย ก่อนไปหาหมอ” ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เพิ่มมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบสาธารณสุข สอดคล้องกับแนวทางการสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ๓๒ กลุ่ม ๔๗ รายการ ตามแนวทางของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และหน่วยบริการสามารถได้รับการจ่ายชดเชยค่ายาจาก สปสช.อย่างเต็มขีดความสามารถอีกด้วย

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ความสำเร็จในการดำเนินการ สามารถวัดผลได้จากผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยโรค Common Diseases and Symptoms มีการส่งจ่ายยาสมุนไพรเพิ่มขึ้น มูลค่าการส่งจ่ายยาสมุนไพร จำนวนเงินที่ได้รับการจ่ายชดเชย ของหน่วยบริการที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในจังหวัดนนทบุรี

(ลงชื่อ)

(นางสาวอรนุช รัตนศึกษา)

(ตำแหน่ง) เกสัชกรชำนาญการ

(วันที่) ๒๔ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ผู้ขอประเมิน